

VERSLAG

Vergadering
**Raadscommissie 1 (o.a. voorstel
raadswerkgroep vergaderen)
6 januari 2021**

Index verslag vergadering raadscommissie 1 d.d. 6 januari 2021

Algemeen

1.	Vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen van de voorzitter	3
3.	Mededelingen van, toezeggingen van en vragen aan burgemeester Broertjes en wethouders Scheepers en Kuipers	3
4.	Rapportage en voorstellen raadswerkgroep vergaderen	4

Aanwezigen bij aanvang:

Voorzitter: H.R. Jaarsma

Griffier: W.G.J. Drenth

fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: mw. A.A.S. den Daas en A.S. de Jong; VVD: H.M.G.J. van de Linde en M.F. Vogel; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: N.G.T. van Voorden; SP: J.P. Otto; ChristenUnie: T. Pelsma en mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: D. Degives Mas

College: P.I. Broertjes, burgemeester en G. Kuipers en F.G.J. Voorink, wethouders.

1. Vaststellen agenda (0.0)

De **voorzitter** opent de vergadering en heet iedereen welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen van de voorzitter (0.0)

Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen van, toezeggingen van en vragen aan burgemeester Broertjes en wethouders Scheepers en Kuipers (0.1)

Het **CDA**:

- informeert naar de status van de Covid-testcapaciteit op het Arenapark.

De **PvdA**:

- vraagt of bewoners van verpleeghuizen nu wel weer de nodige hulp en zorg krijgen en of er daar nog iets nodig is;
- wil meer weten de toekomstige situatie gezien vanuit de veiligheidsregio.

D66:

- verzoekt de burgemeester een coronasfeerbeeld te geven.

Burgemeester **Broertjes**:

- opent op 8 januari om 08.15 uur samen met GGD-arts Stumpel de coronatestlocatie op het Arenapark, waarna de testlocatie in Bussum zal dichtgaan;
- heeft tussen Kerst en Oud en Nieuw Defensie gevraagd bij de verpleeghuizen te helpen; er zijn daar nu vier defensiespecialisten werkzaam;
- heeft geprobeerd ook brandweerlieden voor de verpleeghuizen beschikbaar te krijgen, maar daarvan is nog geen gebruik gemaakt; de **SP** hoorde dat die hulp niet is geaccepteerd, omdat gezocht zou worden naar gediplomeerde verpleegkundigen en vraagt welk aantal verpleegkundigen vanuit de brandweer beschikbaar kan komen; burgemeester **Broertjes** antwoordt dat de brandweer wel over circa 75 verpleegkundigen beschikt, die geen gespecialiseerde, maar wel rudimentaire zorg kunnen verlenen; niet uitgesloten is dat zij alsnog worden gevraagd om te helpen;
- lijkt het dat de problemen bij Zonnehoeve intern zijn opgelost en hij gaat daar op 7 januari polshoogte nemen;
- heeft nog geen gerust gevoel over de coronapandemie, omdat besmettingscijfers niet echt significant dalen;
- vindt het effect van maatregelen niet zo optimaal als verwacht, zodat het vaccin echt nodig is; er zijn wel 'korte lontjes' in de samenleving, die worden veroorzaakt omdat een einddatum van de pandemie nog ontbreekt.

GroenLinks:

- roept het college op de toezeggingenlijst op te schonen, vanwege daarop staande toezeggingen uit 2017;
- leest in de kaderbrief begroting van de regio dat bezuiniging van € 1,7 miljoen pittig wordt en vraagt of de burgemeester de raad iets meer wil meenemen in dat proces.

Wethouder **Voorink**:

- zal dat doen en dringt in het algemeen bestuur aan op een goede tussentijdse rapportage.

Burgemeester **Broertjes**:

- zal de toezeggingenlijst laten opschonen.

4. Rapportage en voorstellen raads werkgroep vergaderen (0.14)

Woordvoerders:

*fracties: Hart voor Hilversum: J.A.C. Slingerland; D66: mw. A.A.S. den Daas en A.S. de Jong; VVD: H.M.G.J. van de Linde en M.F. Vogel; GroenLinks: mw. M.H.A. Remmers; CDA: N.G.T. van Voorden; SP: J.P. Otto; ChristenUnie: T. Pelsma en mw. A.F. Vreugdenhil-de Blécourt; PvdA: mw. F.F. van Drooge; Leefbaar Hilversum: mw. J. van Oostveen; Hilversums Belang: H.P. Blok; Democraten Hilversum: D. Degives Mas
College: P.I. Broertjes, burgemeester en F.G.J. Voorink, wethouder.*

De voorzitter:

- deelt mee dat de raads werkgroep na anderhalf jaar werken een eindrapport heeft opgeleverd met tien concrete voorstellen om het vergaderen te verbeteren;
- merkt op dat de raad wordt gevraagd in te stemmen met die voorstellen en het reglement van orde daarop aan te passen;
- geeft aan dat de raads werkgroep, middels de dames Den Daas en Van de Linde en ter vergadering bijgestaan door de heer P.M.H. van Ruitenbeek, het voorstel verdedigt.

Inspreker

De heer **Weening**:

- vraagt aandacht voor de mogelijkheid in commissievergaderingen in te spreken over actuele onderwerpen.

Hart voor Hilversum:

- vraagt of de heer Weening zelf oplossingen heeft om te kunnen inspreken bij een actueel onderwerp.

De heer **Weening**:

- suggereert de burgermotie in raads vergaderingen te introduceren, welk voorstel hij al eerder heeft gedaan;
- heeft er begrip voor dat de raad zoekt naar efficiency.

Mevrouw **Den Daas (voorzitter raads werkgroep vergaderen)** geeft een korte inleiding:

- de raads werkgroep doet voorstellen om de manier van werken en de besluitvorming te verbeteren;
- noemt als vertrekpunt dat raad en college de gemeente samen besturen in opdracht van de inwoners; belangrijk inzicht daarbij is dat de raad met zijn besluitvormingsproces begint als het college daarmee net klaar is, terwijl die processen aan elkaar verbonden zijn en in elkaar overlopen;
- vermeldt dat de verbinding van de processen van het college en de gemeenteraad kan verbeteren door bij grote onderwerpen met een startnotitie te werken en bewoners beter mee te nemen in hoe raad en college samenwerken om tot de beste keuzen voor Hilversum te komen;
- wil de vergaderduur verkorten door een structuur te gebruiken waarbij steeds duidelijk is wat er op een bepaald moment moet gebeuren: beeldvorming, oordeelsvorming of besluitvorming;

- stelt dat beeldvorming en debat vaak op dezelfde avond kunnen en inwoners welkom zijn om in commissievergaderingen in te spreken;
- meent dat participatie ook al in de ontwerpfase van een voorstel kan plaatsvinden;
- hecht belang aan het goed informeren van de raad over het door het college doorlopen proces, inclusief wat uit de participatie is voortgekomen;
- stelt voor voortaan een participatieverslag bij commissievoorstellen te voegen en het voortaan te hebben over meespreken en inspreken;
- wil inwoners laten aangeven dat ze met commissieleden over een onderwerp willen spreken, waarna dat geagendeerd kan worden op verzoek van een of meer fracties;
- wil kwesties onder behandeling van het college of onderwerp van rechtszaken niet voor een commissievergadering agenderen, omdat de raad geen scheidsrechter in individuele zaken is;
- geeft aan dat het college en de Agendacommissie overwegend positief adviseren over de voorstellen.
- beantwoordt vragen over de voorstellen graag in een beeldvormende ronde en is benieuwd over het gesprek daarover daarna.

De voorzitter:

- stelt voor de eerste termijn voor beeldvorming en de tweede termijn voor oordeelsvorming te gebruiken.

Eerste termijn

Hart voor Hilversum:

- vraagt zich bij deelvoorstel 7 af wat het probleem is bij insprekers die vragen stellen over niet geagendeerde onderwerpen;
- vindt ingezonden brieven en een motiemarkt een beperking van de inspraakmogelijkheid, vooral als zaken burgers dwarszitten;
- lijken er betere mogelijkheden om inspreken vreemd aan de orde van de dag beter te reguleren;
- is benieuwd of inspreken onder voorwaarde van een betere voorbereiding en begeleiding van insprekers bij onderwerpen vreemd aan de orde van de dag toch mogelijk is;
- informeert naar andere onderzochte mogelijkheden om burgers zich in woord rechtstreeks tot hun volksvertegenwoordigers te laten richten over onderwerpen die hen dwarszitten of belangrijk zijn;
- lijkt een motiemarkt te veel een moment en geen structurele mogelijkheid om in een vergadercyclus met de raad in contact te komen.

De VVD:

- had ook discussie over deelvoorstel 7 en is benieuwd hoe mogelijke alternatieven zijn gewogen;
- noemt het bewegen van een fractie om een onderwerp te agenderen een extra drempel voor een inspreker om in te spreken over een onderwerp vreemd aan de orde van de dag;
- vraagt of de raads werkgroep ook naar voorbeelden in andere gemeenten heeft gekeken, zoals Gooise Meren, die sneller van oordeelsvorming naar besluitvorming gaat;
- stelt dat ervaring van voorzitters belangrijk is om een vergadering te kunnen leiden.

De PvdA:

- is met een aantal voorstellen heel blij;
- vindt het doel niet efficiënter vergaderen, maar wel beter vergaderen en betere besluitvorming, waarbij er ruimte wordt gegeven aan verschillende meningen en perspectieven; de fractie vraagt of de raads werkgroep het daarmee eens is;
- vindt meer aandacht voor beeldvorming heel goed en stemt ook in met een startnotitie;
- is benieuwd wanneer de raad beoordeelt of de beeldvormingsfase goed is geweest;
- sluit zich aan bij de vragen van Hart voor Hilversum en ziet geen reden om voor niet geagendeerde onderwerpen geen inspraak mogelijk te maken;
- wil weten of inspreken ook over vergunningaanvragen mag plaatsvinden.

D66:

- stelt vast dat een prima resultaat voorligt en is het grotendeels eens met de voorstellen;
 - is er niet van overtuigd dat het vergroten van de pool van commissievoorzitters de vergaderdiscipline kan bevorderen;
 - komt voorstel 10 over het nog een keer bijeenkomen nogal plichtmatig over; de fractie gaat wel mee met digitaal vergaderen, dat men veel meer kan incorporeren in de mores;
- GroenLinks** informeert of D66 over voorstellen beschikt om digitaal vergaderen meer te incorporeren; **D66** stelt voor dat de werkgroep nog kijkt naar digitaal vergaderen als onderdeel van de digitale democratie; het **CDA** vindt dat de democratie juist in de openbaarheid moet vergaderen en stelt voor om daarover een enquête te houden of landelijk beleid te volgen; **GroenLinks** meent dat sommige vergaderingen uitstekend digitaal kunnen plaatsvinden; het **CDA** associeert 'efficiënt' juist niet met politiek, die juist moet luisteren; de **VVD** ziet dat burgers beter bereikbaar zijn als ze kunnen participeren; bepaalde discussies kan men echter digitaal doen; **D66** corrigeert het beeld dat het insprekrecht door de voorstellen zou worden beperkt en is voorstander van aparte inspraakmomenten zonder agenda's; de **PvdA** vindt het handig de beperking van het insprekrecht eerst in te voeren voordat de alternatieven zijn gevonden; **D66** is het daarmee eens.

Leefbaar Hilversum:

- noemt zich houden aan vergaderafspraken essentieel, waarop voorzitters moeten toezien;
- wil daarom aanvullende vragen voorkomen;
- vindt het een no go om inspreken over een niet geagendeerd onderwerp niet meer toe te staan;
- wil naast een reactie op vragen ook een reactie op opmerkingen van een commissielid;
- noemt parallelle vergaderingen voor kleine partijen niet prettig;
- is benieuwd of inwoners of sprekers bij de ontwikkeling van het voorstel zijn betrokken;
- wil niet zomaar eenieder het voorzitterschap van een commissievergadering op zich laten nemen, omdat vergaderingen voorzitten een vak is;
- stelt dat raads- en commissieleden opleiden en trainen veel meer oplevert;

De ChristenUnie:

- irriteert zich aan langdradige vergaderingen, waarin het niet goed gaat en waarbij elkaar daarop aanspreken niet lukt;
- vraagt hoe het stuk bijdraagt aan een betere structuur en betere vergaderingen;
- wil weten hoe vaak mensen inspreken over niet geagendeerde onderwerpen en is benieuwd hoe breed het aantal sprekers is;
- informeert of er vanuit de raads werkgroep achteraf feedback komt op bepaalde vergaderingen;
- is benieuwd of de raads werkgroep heeft gekeken naar de kwaliteit en compleetheid van de aangeleverde stukken en of die dat punt ter sprake heeft gebracht;
- heeft zorg over borging van kwaliteit van voorzitters bij een pool met veel mensen;
- noemt de structuur van de vergadering erg belangrijk en vraagt in hoeverre pilots zijn meegenomen.

Democraten Hilversum:

- denkt dat het grootste deel van de voorstellen leidt tot betere vergaderingen, in het bijzonder de startnotities;
- lijkt het uitstekend om beeldvormend en oordeelsvormend te vergaderen, maar twijfelt wel aan pitches, waarbij men denkt aan adverteren en een verkooppraatje;
- neemt aan dat er naast pitchen ook ruimte is voor uitwisseling van gedachten en opinies en elkaar daarop bevragen;
- heeft zorg over het beperken van insprek mogelijkheden en onderschrijft niet dat sprekers de raad inzetten als pressiemiddel; de fractie wil de insprek mogelijkheden intact laten om inwoners zorg te kunnen laten delen, ook vanwege het democratische recht;
- acht de raad volwassen genoeg om met pressie van inspreken verstandig om te gaan en wijst erop dat het sprekkrecht te beperken is via artikel 22 van het reglement van orde;

- stelt voor de nieuwe werkwijze na een half jaar te evalueren.

De SP:

- ziet graag pitches om aan te geven wat fracties ergens van vinden, ze kunnen helpen om stukken op te stellen en tot een hogere kwaliteit van vergaderen te kunnen komen; de Agendacommissie moet beoordelen op welke onderwerpen die noodzakelijk zijn;
- wil het insprekrecht nooit laten beperken en ervaart het insprekrecht niet als een probleem;
- gaat akkoord met de voorstellen 3 en 6 over het verwachtingmanagement en startnotities;
- ziet geen noodzaak om het aantal voorzitters uit te breiden, maar wil wel de mogelijkheid bieden om nieuwe voorzitters te trainen;
- ziet niet zoveel in een reflectienotitie, omdat voorzitters het al behoorlijk zwaar hebben en kritiek ook onder vier ogen kan worden gehouden;
- vindt voorstel 10 over een laatste samenwerkingsbijeenkomst niet helemaal bij Hilversum passen, aan het eind van de raadsperiode kan een evaluatie plaatsvinden;
- raadt aan de voorstellen 5 en 7 schrappen.

GroenLinks:

- raadt aan zich te houden aan de agenda;
- omarmt alles wat bijdraagt aan efficiënte en interessante vergaderingen voor burgers en insprekers;
- complimenteert de raadswerkgroep, in het bijzonder de voorzitter;
- geeft de voorkeur aan het één keer behandelen van een onderwerp als dat goed kan;
- vindt de startnotie, die vooral een procesbeschrijving is, prima;
- lijkt het maken van een plan van aanpak door het college een uitstekende eerste stap;
- is het principieel niet eens met het beperken van mogelijkheden voor insprekers;
- is het ermee eens dat de huidige insprekervorm niet erg bevredigend is en wil daarom nadenken over een alternatief; een brief is hoogdrempelig;
- vindt het uitbreiden van het aantal voorzitters niet nodig, ook om zo de huidige voorzitters hun pappenheimers goed te laten kennen;
- is het niet helder wat er gebeurt met de beeldvormende sessies en hecht aan een duidelijke rol daarvan;
- hecht belang aan het aanleveren van kwalitatief goede en tijdige stukken, een verantwoordelijkheid van het college;
- vindt de meeste winst te behalen bij raads- en collegeleden aangaande de vergadercultuur.

Het CDA:

- wil bij vergaderen alle meningen laten horen;
- lijken pitches goed om beeld- en oordeelsvorming beter te scheiden;
- interpreteert dat er bij oordeelsvorming wel plaats is voor opinie, maar niet voor een debat met het college, waartegen zij bezwaar heeft teneinde achterliggende motivaties te kunnen achterhalen;
- sluit zich wat betreft voorstel 7 over inspreken aan bij GroenLinks;
- ziet het nut niet echt in van voorstel 10, het houden van een samenwerkingsbijeenkomst.

Hilversums Belang:

- draait het bij het omturnen van de Hilversumse cultuur om eigenzinnigheid, die zij eigenlijk wel leuk vindt;
- meent dat er geen gebrek is aan respect en afspraken nakomen;
- gaat akkoord met splitsing tussen beeld- en oordeelsvorming bij grote onderwerpen;
- stelt voor de huidige spreekijdregeling ook na de coronaperiode te handhaven;
- stemt niet in met het inperken van de rechten van insprekers;
- is benieuwd naar de burgermotie

Mevrouw Den Daas (voorzitter raadswerkgroep):

- vindt het belangrijk dat mensen kunnen inspreken, ook over niet geagendeerde onderwerpen, maar commissieleden zijn daarop niet voorbereid, zodat ze geen repliek kunnen geven, wat tot frustratie leidt bij de inspreker;
- heeft als alternatief bedacht inspreken over een niet-geagendeerd onderwerp vooraf aan te melden, zodat een betere voorbereiding van de commissie mogelijk is;
- noemt clusteren van sprekers over niet-geagendeerde onderwerpen ook een mogelijkheid, maar dan moeten sprekers op die inspreekdatum wachten; **GroenLinks** wil sprekers niet beperken, maar ze wel beter te woord staan; daarom wil zij nog verder spreken over de mogelijkheden;
- denkt dat bij meer voorzitters uit verschillende fracties de verantwoordelijkheid voor het verloop van vergaderingen breder wordt gedeeld, wat de enige reden is om tot meerdere voorzitters te komen; een begin is vervangende voorzitters al meer in te zetten.

Mevrouw Van de Linde (lid raads werkgroep):

- stelt voor beeldvorming en oordeelsvorming van een onderwerp op dezelfde avond te doen; als een stuk op dezelfde avond niet toe is aan oordeelsvorming kan het opschuiven;
- hoopt via een pitch en standpuntbepaling de commissieleden uit te dagen kort en kernachtig aan te geven wat zij ergens van vinden, teneinde anderen te prikkelen het politieke gesprek op te zoeken; het **CDA** wil bij de oordeelsvorming ook met het college van gedachten wisselen over zijn standpunt en vindt het doodzonde als die mogelijkheid verdwijnt; mevrouw **Van de Linde** denkt dat er onderwerpen zijn waarbij die scheidslijn niet zo zwart-wit is en wil het debat in de commissie tussen fracties tot uiting laten komen; het **CDA** vraagt de raads werkgroep nog eens naar de formulering van dit aspect te kijken; mevrouw **Van de Linde** heeft de bedoeling dat in het debat zaken gesteld kunnen worden waarop het college kan reageren; mevrouw **Den Daas** verduidelijkt dat de pitch de standpuntbepaling van de fractie is; **GroenLinks** wil het stellen van technische vragen in de beeldvormende fase voorkomen; mevrouw **Van de Linde** wil beeldvorming al meer lopende het proces laten doen en hoopt technische vragen en oordelen in het proces uit elkaar te halen; **Leefbaar Hilversum** wil een eenheid vinden in de beslissing; de **SP** begrijpt dat fracties na beeldvorming geen gelegenheid meer krijgen om een oordeel te vormen; mevrouw **Van de Linde** legt uit dat beeldvorming wordt gevolgd door een pitch en oordeelsvorming en daarna besluitvorming;
- erkent dat kwalitatieve stukken voor een vergadering nodig zijn, waartoe in de voorfase al voorstellen zijn opgepakt;
- lijkt het goed om post-corona te praten over onderlinge samenwerking en of de cultuur verbetert als in de structuur een aantal dingen anders gaat.

Wethouder Voorink:

- is het ermee eens dat goede vergaderingen beginnen met kwalitatief goede stukken; het **CDA** verzoekt de burgemeester en de gemeentesecretaris stukken te beoordelen voordat ze naar de raad gaan; burgemeester **Broertjes** doet dat ook, maar soms zijn stukken niet goed te krijgen.

Burgemeester Broertjes:

- is heel blij met de voorstellen, die voornamelijk slaan op de cultuur;
- is erg voor het kijken naar alternatieven over de omgang met burgers, wat op een vrijere en lossere manier aan de voorkant van een project kan; mevrouw **Van de Linde** bevestigt dat in de meespraakfase/voorfase nog winst te behalen is; de kwaliteit van de stukken verbetert als de raad kan meelopen in het proces waarin de stukken tot stand komen; burgemeester **Broertjes** erkent dat het meenemen van de raad aan de voorkant van het proces heel belangrijk is, wat kan met pitches en startnotities.

De voorzitter (namens de Agendacommissie):

- stelt dat de griffie veel tijd steekt in het begeleiden van burgers die willen inspreken;
- evalueert de vergaderingen ook en wil die evaluaties meer inhoud geven; **Hart voor Hilversum** vraagt of het mogelijk is sprekers te faciliteren die op de dag van de commissievergadering voor 12.00 uur aankondigen te willen inspreken; de **voorzitter** vindt

dat heel kort dag vanwege de gewenste ambtelijke voorbereiding; een termijn van 24 uur is volgens hem het minimum; mevrouw **Van de Linde** heeft de bedoeling insprekers beter te faciliteren.

Tweede termijn inspreker

De heer Weening:

- vindt het als inspreker bij een acuut probleem niet doenlijk te wachten totdat een onderwerp op de commissieagenda komt; in drie minuten wil hij de raad op de hoogte stellen, zodat het niet veel tijd kost.

Tweede termijn commissie

Hart voor Hilversum:

- wil proberen ver voor aanvang van een nieuwe raadsperiode de nieuwe voorstellen te evalueren, bijvoorbeeld eind 2021;
- onderschrijft de uitgangspunten in het verslag van de twee bijeenkomsten onder 4.1 hartgrondig en wil dat die concreet gemaakt fysiek aan bod komen in de derde sessie.

De VVD:

- stelt dat commissievoorzitters cultuurbewakers zijn en commissieleden bij de les moeten houden;
- ziet uit naar de eerste commissievergadering met oordeelsvorming;
- vraagt of is nagedacht om vanuit oordeelsvorming gelijk door te gaan met besluitvorming, zoals al gebeurt in de gemeente Gooise Meren;
- ziet uit naar nieuwe experimenten met gebruik van de techniek.

De PvdA:

- twijfelt niet aan de goede intentie van de voorstellen, zoals over het inspreekrecht;
- ziet een verschil tussen een goede intentie en wat nu op papier staat;
- wil voor invoering van de voorstellen 5 (inspreekmogelijkheid vergunningaanvragen) en 7 (slechts inspreken over geagendeerde onderwerpen) eerst beschikken over goede alternatieven;
- meent dat voorstellen 8 (voorzitters) en 9 (evaluatie) meer uitwerking behoeven;
- denkt dat de evaluatie beter uitgebreid kan worden tot de deelnemers aan de commissievergadering;
- denkt met de voorstellen met participatie goede stappen te zetten, evenals met de startnotitie, zodat er wellicht minder behoefte zal zijn aan niet geagendeerde inspraak;
- observeert dat met name coalitiepartijen het hebben over efficiëntie en oppositiepartijen over politiek debat, hetgeen de voorstellen niet goed adresseren; daarom wil de fractie daarover in de toekomst nog verder praten.

D66:

- hecht ook belang aan effectiviteit en het boeken van resultaten, evenals het bevorderen van transparantie en voorbereiding op de digitale toekomst, zodat nog meer is te doen;
- wil al aan de slag gaan met negen van de tien voorstellen;
- is niet overtuigd van voorstel 8 (meer voorzitters), maar wil voorzitters die hoeder zijn van de sfeer en die ook in staat zijn de teugels in de vergadering soms te laten vieren;
- wil naar aanleiding van voorstel 3 (startnotitie) inspreeksessies;
- wil bij voorstel 9 (evaluatie) niet het presidium, maar de griffie betrekken;
- omarmt de voorstellen en wil daarmee aan de slag gaan.

Leefbaar Hilversum:

- vraagt aandacht voor het niet adequaat reageren op insprekers en wil hen wel over niet geagendeerde onderwerpen laten inspreken;
- is daarnaast voor andere communicatievormen met inwoners en vindt het goed te kijken naar alternatieven;
- wil voor 'pitch' een andere benaming zoeken;

- is het eens met de startnotitie;
- gaat akkoord met de voorstellen 1 (tweemaal aan de orde stellen onderwerpen in een raadscommissievergadering) en 2 (start oordeelsvormende fase met pitches), maar ziet bij andere voorstellen nog niet voldoende basis om daarmee iets te kunnen;
- vindt opleiden en trainen van commissieleden nodig om beter te kunnen vergaderen;
- noemt het belangrijkste het gesprek te blijven voeren in plaats van een vraag- en antwoordspel te spelen.

De ChristenUnie:

- stelt dat de voorstellen een goede stap voorwaarts kunnen zijn;
- vraagt hoe ze zo te borgen zijn dat het meetbaar op een betere manier gaat dan voorheen.

Democraten Hilversum:

- kijkt naar aanleiding van voorstellen 5 (inspreekmogelijkheid lopende vergunningaanvragen en lopende bezwaar- en beroepsprocedures bespreken) en 7 (alleen inspreken over geagendeerde onderwerpen) graag uit naar andere alternatieven;
- constateert een vergadertermijn te verliezen.

De SP:

- sluit aan bij het gevoel van de PvdA over de efficiencywens van de coalitie en een debatwens van de oppositie; **D66** ziet die tweedeling niet en vindt dat er een gezamenlijke verantwoordelijkheid is om kwaliteit, efficiency, effectiviteit en transparantie te verbeteren; de **SP** deelt dat niet en blijft bij het standpunt dat er een tweedeling speelt; de **PvdA** merkt ook dat er tegenstellingen zijn niet in de stukken niet voldoende zijn geadresseerd; de **SP** bevestigt dat, omdat zij niet altijd voldoende mogelijkheden krijgt om gedachten te wisselen; **Hart voor Hilversum** vindt dit een goed voorbeeld van door geen goede stukken in de oordeelsvormende fase verkeerde conclusies trekken en herkent zich niet in het beeld dat het debat op efficiency te voeren is; **D66** spreekt het aan dat de essentie van commissieberaadslagingen is gehoord te worden en op te bouwen;
- vindt de kwaliteit van de stukken heel belangrijk;
- wil graag eventueel nog verder onderzoek doen na een inspreker gehoord hebbend.

GroenLinks:

- betreurt het frame van de tegenstelling tussen coalitie en oppositie;
- hecht belang aan goede kwalitatieve stukken, omdat die anders zorgen voor ruis; gemeentebreed kan de organisatie daarin een stap verder worden gebracht;
- heeft geen behoefte aan het uitbreiden van de pool van voorzitters;
- meent dat naast de voorzitters ook alle commissieleden cultuurbewakers zijn;
- staat een evaluatie in het vierde kwartaal voor.

Het CDA:

- ziet de aanpassing van voorstel 2 (start oordeelsvorming met pitches) tegemoet;
- wacht voor voorstel 7 (slechts inspreken over geagendeerde onderwerpen) een nieuwe versie af;
- wil zoveel mogelijk interactie met de burger zoeken;
- mist de individuele verantwoordelijkheid van het raadslid in de stukken; soms moeten zij begrip en ruimte bieden voor een lange en imperfecte bijdrage van een inspreker;
- spijt het dat in de afgelopen maanden het debat in de commissievergaderingen gesmoord is en hoopt dat de huidige coronaperiode snel voorbij is, zodat het debat weer kan worden aangejaagd en gestimuleerd;
- wil voorstel 10 (samenwerkingsbijeenkomst na coronaperiode) als introductie voor de nieuwe werkwijze gebruiken en wil geen pitches laten houden in de beeldvormende fase; commissieleden kunnen worden geholpen om daarmee om te gaan; de **SP** vraagt of de tijd tussen beeldvorming en oordeelsvorming kan worden gebruikt voor aanpassing van stukken, wat de besluitvorming ten goede komt; het **CDA** denkt dat beeld- en oordeelsvorming op één

avond kan en vreest voor vooringenomen standpunten, waarnaar de opstellers van het document nog eens kunnen kijken.

Hilversums Belang:

- is geraakt door de hartenkreten van het CDA over vergaderen in coronatijd;
- suggereert het aantal plaatsvervangende voorzitters uit te breiden;
- had in de samenwerkingsbijeenkomst een slechte ervaring en wil die niet meer laten houden;
- stelt vast dat de voorstellen 5 (inspreekmogelijkheid lopende vergunningaanvragen en lopende bezwaar- en beroepsprocedures bespreken) en 7 (alleen inspreken over geagendeerde onderwerpen) aanvulling behoeven en vraagt of die worden teruggenomen voor aanpassing door de raads werkgroep;
- neemt aan dat na aanneming van het voorstel de verordening wordt aangepast en daartoe een voorstel naar de raad komt.

Mevrouw Van de Linde (raads werkgroep):

- meent dat er geen termijn verloren gaat, omdat in de oordeelsvorming stellingen worden ingenomen en een debat/gesprek kan gaan plaatsvinden, zodat fracties meerdere keren aan het woord kunnen komen; beeldvorming betreft alleen informatieverstrekking middels het beantwoorden van vragen; de **SP** mist beeldvorming vanuit fracties; mevrouw **Van de Linde** stelt dat zowel college als fracties aan beeldvorming kunnen doen; beeldvorming gaat over informatie verzamelen, waarover men later een mening kan vormen; **Leefbaar Hilversum** vraagt aandacht voor een brainstormende fase van de raad; mevrouw **Van de Linde** meent dat die tot uiting komt in de startnotitie;
- benadrukt dat een stuk voorligt dat niet vanuit de oppositie of coalitie is vormgegeven; zij vormen beide het bestuur van de gemeente Hilversum;
- scherpt het punt aan of het college nog kan reageren in de debاتفase;
- scherpt ook het recht doen aan insprekers nog aan;
- kondigt aan deze of volgende week die aanscherpingen te doen, als dat niet lukt kan de raad de voorstellen met amendementen verbeteren.

Burgemeester Broertjes:

- is voorstander van het door de raads werkgroep voorgestelde verdere proces.

Advisering aan de raad

Het **CDA** vraagt aandacht voor de implementatie van voorstel 2 (oordeelsvormende fase laten starten met pitches van de fracties).

Hart voor Hilversum, de VVD, de PvdA, Leefbaar Hilversum, de ChristenUnie, Democraten Hilversum, de SP, GroenLinks, het CDA en Hilversums Belang achten het voorstel rijp voor de raad met debat.

D66 adviseert positief.

Mevrouw Den Daas (voorzitter raads werkgroep):

- vraagt aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van raadsleden;
- proeft dat een heleboel commissieleden willen dat er zaken verbeteren en heeft daartoe positieve feedback gekregen;
- hoopt dat raadsleden ook zelf voorstellen doen om de vergaderingen te verbeteren.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.43 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van ... 2021,
De griffier,

P.M.H. van Ruitenbeek.

De voorzitter,

H.R. Jaarsma.